

RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL GRUPACIJA

KODEKS PONAŠANJA za DOBAVLJAČE

(u nastavku: "CoC")

UVOD

Na osnovu glavnih vrijednosti RBI-a koje se odnose na poslovnu etiku, društvene i ekološke obveze, RBI zahtijeva od svojih dobavljača da se pridržavaju dolje navedenih Principa (kako su definirani u nastavku) koji će se primjenjivati na bilo koji ugovor sklopljen između njih („Ugovor“). CoC se primjenjuje na sve dobavljače RBI-a koji dostavljaju robu, usluge ili licence bilo kojoj od poslovnih jedinica i podružnica RBI-a ili u njihovo ime. Dobavljač će učiniti sve što je u njegovoj moći da implementira ove principe u svom čitavom lancu snabdijevanja. Ovaj CoC nije namijenjen da zamijeni zakone i propise koji su na snazi u bilo kojoj zemlji u kojoj RBI posluje. Nastoji poštovati ove zakone i propise i osigurava da se oni vjerno i efikasno provode. Dobavljač će komunicirati iskreno, transparentno i uz obostrano uvažavanje RBI grupacije i njenih predstavnika.

PRINCIPI

1. Ekonomske sankcije i embarga

Pored sljedećih odredbi detaljno opisanih u odjeljcima 1 do 7 dolje, dobavljač će provjeriti potencijalno primjenjive ekonomske sankcije i embarga (posebno, ali ne ograničavajući se na zakone i propise Europske unije i bilo koje europske vlasti (npr. Europsko bankarsko tijelo, Europska centralna banka, Jedinostveni odbor za rješavanje) i izbjegavati sve što je u vezi sa poslovnim odnosom sa RBI grupacijom što bi konačno moglo rezultirati kršenjem sankcija ili embarga od strane RBI grupacije.

2. Glavni principi

Dobavljač će poštovati međunarodne klimatske ciljeve kako su definirani na UN-ovoj konferenciji o klimatskim promjenama u Parizu (COP21), međunarodno proglašenim ljudskim pravima i izbjegavat će biti saučesnik u bilo kakvim kršenjima ljudskih prava. Dobavljač će se pridržavati Vodećih principa UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, opće priznatih standarda koje je izradila Međunarodna organizacija rada (ILO) kao i pravila o zabrani prinudnog rada. Poštovati će se lično dostojanstvo, privatnost i prava svakog pojedinca.

3. Prakse društvene odgovornosti

3.1 Sloboda udruživanja i pravo na kolektivno cjenkanje

Dobavljač će nastojati primijeniti međunarodno priznate standarde bez kršenja nacionalnog zakonodavstva. Osiguraće da se njegovi zaposlenici i predstavnici, uključujući privremene (agencijske) radnike, mogu otvoreno izraziti u svojoj kompaniji u vezi sa pitanjima koja se odnose na njihove radne uslove.

3.2 Rad djece

Dječiji rad kako je definirano ILO-IPEC-om i članom 32. Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta (UNCRC) strogo je zabranjen.

Ako se utvrdi da neko dijete radi u prostorijama dobavljača, kršenjem gore navedenih principa, dobavljač će odmah poduzeti korake za ispravljanje situacije u skladu s najboljim interesima djeteta.

3.3. Moderno ropstvo i trgovina ljudima

Dobavljač neće tolerisati prisilni rad, a posebno neće učestvovati u bilo kojem obliku modernog ropstva i trgovine ljudima.

3.4 Raznolikost i nediskriminacija

Dobavljač će zabraniti i boriti se protiv svake diskriminacije zasnovane na faktorima kao što su spol, rasa, boja kože, etničko porijeklo, društvena/ekonomska klasa, seksualna orijentacija ili rodni identitet, jezik, vjera ili uvjerenje, politički stavovi, nacionalnost, mjesto rođenja, migracija, zdravstveno stanje, invaliditet ili starost. Dobavljač će promovirati raznolikost, jednake mogućnosti i jednak tretman u zapošljavanju i zanimanju. Prema svim zaposlenima se mora postupati s poštovanjem, a upotreba tjelesnog kažnjavanja, psihičke ili fizičke prinude, bilo kakav oblik zlostavljanja ili uznemiravanja je strogo zabranjen.

3.5 Naknada

Dobavljač će osigurati naknadu u skladu sa nacionalnim pravnim standardom o minimalnoj plati i izbjegavati bilo kakve odbitke plaće kao disciplinsku mjeru. Ako ne postoje nacionalni pravni standardi, naknada će biti dovoljna da zadovolji osnovne potrebe (ILO C131 - Konvencija o utvrđivanju minimalne plaće).

3.6 Radno vrijeme

Radno vrijeme, uključujući prekovremeni rad, mora biti u skladu sa lokalnim zakonima. Tamo gdje ne postoje nacionalni pravni standardi, primjenjivat će se standardi ILO-a.

3.7 Zdravlje i sigurnost na radu

Dobavljač će svojim radnicima osigurati sigurno i zdravo radno mjesto i treba provoditi efikasne programe za, ako je potrebno, poboljšanje radnog okruženja. Dobavljač će učiniti sve da kontroliše opasnosti i poduzeti neophodne mjere predostrožnosti protiv nesreća i profesionalnih bolesti. Dobavljač se potiče da implementira sistem upravljanja zdravljem i sigurnošću zasnovan na međunarodnim standardima kao što je OHSAS 18001 ili slični.

3.8 Obuhvaćene zajednice

Dobavljač će uzeti u obzir svoje uticaje na grupe koje su potencijalno pogođene njegovim radom (obuhvaćene zajednice i, ako je primjenjivo, autohtoni narodi) u odnosu na njihova prava na adekvatan smještaj, adekvatnu hranu, uticaje na zemljište i sigurnost, slobodu izražavanja kao i sloboda okupljanja.

4. Prakse ekološke odgovornosti

4.1 Zaštita životne sredine

Dobavljač će postupati u skladu sa relevantnim lokalnim i međunarodno priznatim ekološkim standardima i važećim lokalnim zakonima, pri čemu će se primjenjivati najviši standardi, posebno uključujući ROHS (Ograničavanje opasnih tvari) i WEEE (Otpad od električne i elektroničke opreme). Dobavljač će minimalizirati svoj uticaj na okoliš i trebao bi provoditi mjere koje doprinose zaštiti okoliša.

RBI očekuje da će dobavljač slijediti pravila kružne ekonomije tokom cijelog životnog ciklusa proizvoda: nastanka, razvoja, proizvodnje, transporta, upotrebe i odlaganja i/ili recikliranja. Dobavljač će minimalizirati ili nastojati izbjeći opasne emisije u zrak, potrošnju energije i emisije CO₂. Posebno će dobavljač razvijati proizvode i usluge koji se odlikuju niskom potrošnjom energije i smanjenjem emisije CO₂ tokom cijelog životnog ciklusa.

4.2 Upravljanje otpadom i resursima

Dobavljač će ograničiti upotrebu materijala i resursa prilikom nabavke ili proizvodnje robe kako bi umanjio njen uticaj na okoliš.

Dobavljač se potiče da prati izvor minerala u sukobu, promovira transparentnost duž vlastitog lanca opskrbe i uspostavlja mjere u tu svrhu. Korištenje rijetkih resursa bit će ograničeno ili izbjegnuto tamo gdje je to moguće. Otpad koji nastaje u svim njegovim aktivnostima biće identifikovan, praćen i njime će se upravljati. Dobavljač će nastojati smanjiti otpad. Tretman otpada mora biti u skladu sa važećim zakonima o zaštiti životne sredine.

5. Integritet poslovanja

5.1 Principi borbe protiv korupcije i finansijskog kriminala

Dobavljač će se suzdržati od bilo kog oblika korupcije ili finansijskog kriminala koji bi se potencijalno mogli protumačiti kao takvi. Dobavljač mora biti svjestan svih važećih zakona (posebno, ali ne ograničavajući se na američki Zakon o korupcijskoj praksi u inostranstvu, Zakon o podmićivanju UK) i izbjegavati bilo šta u vezi s poslovnim odnosom s RBI grupacijom što bi konačno moglo rezultirati kršenjem zakona od strane RBI grupacije.

Svaki potencijalni ili postojeći sukob interesa (npr. blizak odnos, dopunski posao) između dobavljača/zaposlenih dobavljača i RBI-a mora se odmah otkriti RBI-u putem uspostavljenih kanala komunikacije.

Dobavljač ne može nuditi, obećavati ili odobravati nezakonite koristi državnim ili međunarodnim javnim službenicima ili donosiocima odluka koji djeluju u privatnom sektoru, uključujući, ali ne ograničavajući se na predstavnike banaka, kako bi postigao povlašteni tretman ili povoljnu odluku; isto se odnosi i na manipulisanje donacijama, poklonima ili pozivnicama na poslovne ručkove i događaje.

Dobavljač ne može dozvoliti da mu se obećaju ili ponude prednosti i neće prihvatiti isto ako to može ili će stvoriti privid stranci koja daje prednosti da to može uticati kod donošenja poslovnih odluka. Isto tako, dobavljač ne može zahtijevati povlastice.

Da bi osigurao poštivanje Kodeksa za vrijeme trajanja Ugovora, dobavljač će na zahtjev i u svakom trenutku pružiti RBI-u sve elemente koji su potrebni za utvrđivanje takve usklađenosti i bez odlaganja će obavijestiti RBI kada sazna ili ima razloga da zna, bilo kakvog nepoštovanja pravila od strane njega ili bilo koje treće strane, kao i korektivne mjere usvojene kako bi se osiguralo poštivanje pravila.

Materijalno nepridržavanje Pravila može pokrenuti pravo na raskid Ugovora u skladu s njegovim odredbama.

5.2 Princip slobodne konkurencije

Dobavljač će poštivati pravila slobodne i poštene konkurencije u svim poslovnim odnosima, posebno neće djelovati protiv bilo kog zakona o konkurenciji i/ili zakonu o zabrani koncentracije. Dobavljač ne učestvuje u bilo kakvom tajnom ponašanju, ne razmjenjuje ili otkriva nikakve informacije bilo kojoj trećoj strani u vezi sa bilo kojom planiranom, trenutnom nabavkom ili onom koja je na čekanju RBI grupacije.

5.3 Princip sponzorstva

Sve mjere sponzoriranja od strane dobavljača moraju biti u skladu s važećim lokalnim (državnim) zakonodavstvom.

5.4 Principi političkog doprinosa

Dobavljač će donirati novac ili dodijeliti bilo kakvu novčanu korist bilo kojoj političkoj stranci u okviru propisa lokalnog (državnog) zakona i u skladu s lokalnim (državnim) zakonom.

5.5 Princip sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Raiffeisen Bank International je posvećena potpunom poštivanju svih važećih direktiva EU i lokalnog (državnog) zakonodavstva. Odbijamo poslovanje na način koji pomaže ili olakšava utaju poreza od strane naših dobavljača ili drugih trećih strana. Naše dobavljače smatramo važnim stubom u našim naporima u sprečavanju pranja novca i napora u finansiranju terorizma i očekujemo da će dobavljač poduzeti sve mjere za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u svojoj sferi uticaja. Za dobavljače koji su zakonski dužni provoditi takve politike i postupke, dobavljač će to učiniti u potpunosti i pridržavati se zakona koji se povremeno mijenjaju.

5.6 Intelektualno vlasništvo, sigurnost podataka i zaštita podataka

Dobavljač će se pridržavati Ugovora o neotkrivanju podataka (ili sličnog) zaključenog sa članovima RBI grupacije, kao i svih važećih zakona o intelektualnom vlasništvu i zaštiti podataka i svih specifičnih zahtjeva za zaštitu podataka i sigurnosti dogovorenih u Ugovoru.

6. Podugovaranje

Dobavljač će svim naporima pokušati obavezati svoje izvođače i/ili podizvođače (u daljnjem tekstu „podizvođači“) za Principe ovog Kodeksa (CoC) ukoliko su uključeni u značajne isporuke po Ugovoru. Dobavljač će se uz sve napore suzdržati od nerazumne upotrebe podizvođača ili bilo koje treće strane za usluge prema Ugovoru kako bi izbjegao važeće zakonske zahtjeve i bilo koji od standarda postavljenih u CoC-u.

Dobavljač će osigurati da se njegovi dobavljači obavežu da će:

- Promovirati i osigurati poštivanje principa ovog Kodeksa (CoC) od strane njihovih dobavljača i podizvođača
- Implementirati sistem praćenja koji im omogućava da spriječe i riješe svaki rizik koji ima ekološki i ili socijalni uticaj u cijelom lancu snabdijevanja.

7. Usklađenost, monitoring i revizije

Preporučuje se da dobavljač imenuje odgovornu osobu s potrebnim mandatom i resursima za provođenje i praćenje odredbi ovog Kodeksa (uključujući, npr. osiguravanje da njegovi zaposlenici razumiju i pridržavaju se ovih standarda i redovno praćenje njegovog rada kako bi osigurao poštivanje Kodeksa)

RBI-a (naime, direktna ugovorna strana dobavljača) može izvršiti reviziju usklađenosti dobavljača i, u nekim slučajevima, podizvođača sa Kodeksom i informacijama koje je dao dobavljač. Ako dobavljač ili podizvođači krše Kodeks, RBI (naime, direktna ugovorna strana dobavljača) započet će dijalog i ima pravo zahtijevati plan implementacije za poboljšanja koji će dobavljača i ili podizvođača vratiti u potpunu usklađenost sa Kodeksom.

Značajno nepridržavanje principa Kodeksa od strane dobavljača može pokrenuti pravo na raskid Ugovora u skladu sa njegovim odredbama, koje je pokrenula direktna ugovorna strana dobavljača.

Dobavljač je isključivo odgovoran za sve troškove nastale vezano za poštivanje Kodeksa.

Dobavljač bi trebao proaktivno prijaviti RBI kao direktnoj ugovornoj strani dobavljača bilo kakvo odstupanje od Kodeksa.

Dobavljač ima pravo koristiti telefonsku liniju za dojavu Whistleblower-Hotline od RBI grupacije <https://rbi.whispli.com/whistleblowing> ili email na compliance-gwb@rbinternational.com.

Mjesto/ datum: _____

.....